

Vyhověv odvolání státního zastupitelství do výše trestu, uvedl Nejvyšší soud v důvodech v otázce, o niž tu jde:

Co se výroku o trestu týče, má sice odvolání neprávem za to, že jako další přitěžující okolnost mělo býti uznáno, že obžalovaný jako ženský lékař provedl manipulaci na K-ové v úmyslu, by odehnal plod (§ 263 písm. e) tr. zák.), neboť nejde zde, jak výše dovedeno, o poměr lékaře k pacientovi a není tudíž opodstatněna okolnost přitěžující dle §u 263 písm. e) tr. zák.).

Pokud jde o odvolání do přiznání podmíněného odsouzení, bylo uváženo: Podmíněné odsouzení nutno obmeziti toliko na případy výjimečné, odůvodněné velmi závažnými a podstatnými důvody. Takovýchto okolností však u obžalovaného není, ježto svým zásahem, jež podnikl v úmyslu, vyhnati plod ze života Marie K-ové, hrubým způsobem porušil své zákonem mu uložené povinnosti, jež slíbil zachovávat jako graduovaný lékař. Povaha obžalovaného, jenž jako lékař takto se prohřešil na povinnostech svého stavu, povoláného k tomu, aby byl dobrodincem trpícího lidstva, jeví se ve světle tak nepříznivém, že dle názoru zrušovacího soudu není zde podmínek pro použití předpisu § 1 zákona ze dne 17. října 1919 čís. 562 sb. z. a n., ačkoli obžalovaný dosud byl zachovalý.

Čís. 1234.

Železniční zřízenec požívá ochrany §u 68 tr. zák., třebaš nebyl vzat do přísahy. Lhostejno, zda byl pověřen službou trvale či prozatímně a v jaké vlastnosti.

(Rozh. ze dne 15. června 1923, Kr I 307/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaných do rozsudku krajského soudu v Hoře Kutné ze dne 6. února 1922, jímž byli stěžovatelé uznáni vinnými zločinem veřejného násilí podle §u 81 tr. zák. a mimo to též přestupkem §u 312 tr. zák. — mimo jiné z těchto

důvodů:

V nepravu jest zmateční stížnost, upírajíc železničnímu zřízení M-ovi ochranu §u 68, 81 tr. zák., poněvadž byl pouhým výpomocným sluhou, ani do přísahy nevzatým. Zákon v §u 101 tr. zák. výslovně označuje otázku, zda byl vzat zřízenec do přísahy čili nic, i pro pojem úředníka za nerozhodnou. V §u 68 tr. zák. činí pak jen při lesním dozorčím personálu v soukromé službě zaměstnaném ochranu zákonu závislou na vzetí do přísahy, označuje jinak každého úředníka, vyslance, zřízence neb sluhu a zejména též zřízence železniční bez takového obmezení za účastny ochrany §u 68 tr. zák. Jelikož pak s hlediska §u 68 tr. zák. nemůže též rozhodovati, v jaké vlastnosti a zda provisorně či definitivně ta která osoba byla konáním služby železniční povolánou instancí pověřena, kdyžtě příkaz úřadu i zcela sou-

kromou osobu může učiniti vrchností ve smyslu §u 68 tr. zák., nelze shledati stanovisko rozsudku ve směru stížností naznačeném právně pochybeným.

Čís. 1235.

Předražování (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.).

K skutkové podstatě pletich stačí, je-li trestní jednání způsobilé zvýšiti cenu právě toho předmětu potřeby, který je předmětem konkrétního pletichářského obchodování. Předmětem mohou býti i předměty státního monopolu.

(Rozh. ze dne 18. června 1923, Kr I 341/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmatečnou stížnost obžalované do rozsudku lichevního soudu při zemském trestním soudě v Praze ze dne 16. ledna 1922, jímž byla stěžovatelka uznána vinnou přečinem čís. 4 §u 11 zák. ze dne 17. října 1919 čís. 568 sb. z. a n.

Důvody:

Zmatečnou stížnost opírá se pouze o důvod zmatečnosti čís. 9 a) §u 281 tr. ř. Namítá, že obžalovaná neměla býti uznána vinnou přečinem pletich, poněvadž její jednání — nedovolený nákup a prodej tabáku — prý nebylo způsobilé zvýšiti cenu tohoto předmětu potřeby, uváží-li se, že se ceny kuřiva jakožto předmětu státního monopolu určují dle okolností, rozhodných pro tabákovou režii, bez ohledu na zmenšenou poptávku vyvolanou nelegitimním obchodem. Monopolová vlastnost předmětu potřeby vylučuje prý předem, by věci toho druhu byly prostředkem k spáchání přečinu dle §u 11 čís. 4 lich. zák. Tento náhled potvrzuje prý také skutečnost, že každé porušení práva státního monopolu se tresce těžkými tresty důchodkovými, kteréž poskytují dostatečnou ochranu státním zájmům. Stížnost není odůvodněna. Přehlíží, že k skutkové podstatě pletich stačí, je-li trestní jednání způsobilé, zvýšiti cenu právě toho předmětu potřeby, který je předmětem konkrétního pletichářského obchodování. Není tudíž třeba, by mělo nebo mohlo míti vliv také na zvýšení cen předmětů téhož druhu v legitimním obchodě, Kdyby bylo správným stanovisko zmatečnou stížnosti, byla by ochrana, kterou lichevní zákon poskytuje spotřebitelům v ustanovení §u 11 čís. 4 lich. zák. (chráníc jejich zásobování předměty potřeby vůbec) u předmětů státního monopolu úplně ilusorní. Proti takovému výkladu svědčí jak znění tak intence cit. §u. Správně uvádí stížnost, že důchodkové pokuty chrání zájem státu, ohrožený porušením státního monopolu; zájmy spotřebitelů vyžadovaly však ochrany a té se jim dostalo teprv ustanovením lichevního zákona. V tomto případě jest zjištěno, že obžalovaná koupila ve Wiesenthalu v Sasku od neznámého muže 2 kg cigaretového tabáku — 1 kg za 175 K — a že — dopravišši jej podloudně do Čech — chtěla jej prodati v Mnichovicích u Prahy 1 kg za 350 K. První soud správně vyslovil, že pletichářské jednání obžalované bylo